

Izhaja:

10. in 25. vsakega mesca.

Dopisi naj se frankujejo.
Rokopisi se ne vračajo.

MIR.

Velja:

za celo leto 1 gold.
za pol leta 50 kr.

Denar naj se pošilja pod
napisom: Izdajatelj
„Mira“.

Vsakemu svoje!

Leto V.

V Celovci 10. julija 1886.

Št. 13.

Kmečki shod v Grab- štanji.*

III.

V Gradei izhaja že več let časnik „Bauernwille“, katerega vreduje gosp. Jan. A hatz, ki ima zraven tudi neko kmetijo blizo Lipnice na Štajerskem. Ta gospod je za gosp. Seebacherjem prvi stopil na oder. Govoril je res dolgo, razjasnoval svoje nasvete na drobno in široko, pa vendar tako, da sama „Bauernzeitung“ pravi: da reč ni bila jasna, da je marsikteri poslušalec ni razumel in da se njegov predlog še na glasovanje ni postavil.

Priporočal je, naj se naredi postava, kako bi mogel kmet svoje pridelke ložej prodajati in na nje kaj denarja na posodo dobiti.

Vsak pameten mora srčno želeti, naj bi kmetje svoje blago in pridelke prav lahko in drago prodajali. Pa nobena postava, tudi nobena vlada ni tako močna, da bi v stanu bila, konec storiti hudej borbi in vojski, ki se je vnela pri prodaji kmečkih pridelkov vsake vrste.

Ni še dolgo, kar smo v Evropi poznali in živeli le Evropsko žito. Cena je bila taka, da je kmet vendar nekaj vjel pri žitu. Zadnja leta so pa jeli iz daljnih krajev: Amerike, Avstralije, Azije in Afrike k nam uvažati žito; in sicer tako dober kup, da ga pri nas ne more nikjer in nikdo pridelovati tako po ceni. Nekteri clo trdijo, da se bo mogel hektoliter pšenice iz imenovanih dežel k nam pošiljati po 5 gld. in bojo še dobiček imeli. Zdej so tudi začeli hmelj vpeljevati. —

Kaj more postava ali vlada pri tem pomagati? Nekaj res more.

Ravno taka je tudi z živino. V velikih ladijah priplavajo velike trume živine vseh plemen in se razbasujejo na Angleškem, Francoskem itd. Ena sama ladija „Hooker“ je pripeljala naenkrat 523 volov in 1750 ovec iz Amerike v London.

Iz daljnih dežel dohajajo v Evropo tudi vse druge jedilne reči: suho meso, maščoba, špeh, maslo itd. in to vse po nizkej ceni, ker je tam dosti živine in je vožnja po morji tako dober kup.

Spet prašam: Kaj more postava ali vlada pomagati? Pri državnih železnicah more sama, največ ko more, voznino znižati, — pri drugih železnicah more tudi na znižanje tiščati. Pa to

vse še premalo pomaga. Vlada more tudi varstveno carnino ali mejnino — Schutzzoll — za naše pridelke vpeljati. Pa tudi to je še premalo in kaj porečejo tisti, ki bojo morali to robo drajši plačevati, — za delj časa to že ne gre, saj vsem trda gre!

Po tem potu se torej kmečkemu stanu kaže nekaj, pa vendar premalo pomoči.

Gosp. A hatz misli kmetom pomagati tudi s tim, da se tržni dni po deželi bolj spravijo v red. Bolj ročno bi se ta reč že dala poravnati, nekaj dobička bi s tim kmetom dohajalo, pa veliko bi to ne zdalo. Vsak, kdor ima kaj na prodaj, dobro ve, kdaj je tržni den v Celovci, Velikovci, Wolfsberku, Št. Vidu, v Starem trgu, Belaci, Trgu, Trbižu itd., potem se ravna in poišče tržni kraj, kakor se mu bolje kaže. Dalje bi tudi posamezni kraji, kjer so večji tržni sejmi, javeljne dovolili, da bi se pri starodavnej navadi kaj pre naredilo. — Ta nasvet ne kaže veliko. —

Slednjič gosp. A hatz misli kmetom pomagati s tim, da kmet na svoje pridelke dobi kaj denarja poprej, to je, kmetu naj se dovoli kredit na njegove pridelke. Priporoča, naj vlada sama po svojih davkarijah dovoljuje ta kredit. Pa zadolžen je naš kmet že tako črez glavo, kredit je pa tudi le dolg, in ravno dolga je treba našega kmeta braniti. Veliko večja in resničnejša pomoč kmetu bode to, ako se mu pomaga, da svoje blago in pridelke prodaja za pravi kup. K temu pa more pomagati tudi vlada. Ona potrebuje za svoje vojake, jetnike in še za druge državne naprave veliko žita, moke, mesa, volne, prediva, sena, slame, tobaka. Čemu je treba prekupcev in mešetarjev, ki kmeta pritiskajo, vladi pa drago prodajajo? Ali bi ne bilo mogoče, reč tako uravnati, da bi kmet svoje davke in plačila zamogel — celo ali vsaj deloma — ne v gotovem denarji, ampak plačevati in natura — s svojimi pridelki? Bolje bi to bilo na obe strani: vlada bi kupovala veliko boljši kup, kmet bi pa drajši prodajal.

Vlada pa ne more stopiti z vsakim posameznim kmetom v dotiko in dogovor; k temu bi bilo spet treba novih uradnikov. Zatorej bi bila živa potreba, da se snujejo kmečke zadruge — Agrar-Bauern-Genossenschaft —. Te zadruge napravijo skladišča — magazine — v te zbirajo kmečke pridelke in jih ob pravem času odpošljejo — namesto davkov v denarji — v državna osrednja skladišča, od koder jih dobiva vlada in porablja za svoje razne potrebe, za armado, jetnike itd. Ako bi pa vlada ne bila volje namesto denarja kmečke pridelke prejemati, imenovane zadruge bi

* V uvodnem članku poslednje številke naj se v 3. vrsti od spodej tako-le popravi: „Pri velikih posestnikih pride na 10 glav in 8000 gld. en poslanec.“

vendar na drugo vižo bile kmetu velika pomoč. Na Gornje-avstrijskem ima taka zadruga po raznih krajih svoja skladišča. V ta vozijo kmetje svoje pridelke, in drugi ljudje jih kupujejo po primernej ceni. Kmetje dobivajo za svoje pripeljane pridelke — ako jim je treba — nekaj denarja tudi poprej. —

Se nekaj je omeniti treba, kar bi se na bolje obrnilo, ako bi kmetje nekaj davkov plačevali v rob. Vsi rokodelci in obrtniki britko tožijo, koliko škode jim delajo jetniki, ki izdelujejo vse vrste rokodelskih in obrtniških reči: obleko, obuvo itd. Nihče bi pa ne mogel tožiti, ako bi jetniki tisto robo, katero je vlada od kmetov ali kupila ali namesto davkov sprejela postavim: volno, laneno in konopneno predivo, pripravljali in rabili za vojaško obleko in perilo. Mrmrali bi le prekupci in špekulanti, — vsi drugi bi pa bili srčno veseli! Ubogemu kmetu bi bilo vsaj nekaj pomagano; pravimo: vsaj nekaj. Prva in izdatna pomoč kmetom tiči drugod. O tem pa v prihodnjih števkih.

Kaj nam poročajo prijatelji naši?

Iz Celovca. (Gosp. dr. Gobanc) je, kakor slišimo, poklican na Dunaj, kjer se snide pri ministertvu posebna enketa, ki se bode posvetovala zastran učiteljskih pripravnic. Mi katoliški Slovenci in z nami cela konservativna stranka imamo zastran učiteljskih pripravnic marsikaj na srci. Iz teh pripravnic dobivamo svoje učitelje, kterim izročujemo svoje največe in najsvetejše blago: nedolžne, ljube otročiče. Srčno želimo, naj bi se naši otročiči v naših šolah izrejali za verne katoličane, za zveste Avstrijance, vrle Slovence in omikane državljane. Zatorej želimo iz celega srca in gospode strokovnjake lepo prosimo, da bi dobro premišljevali in črno zadeli, kar je pri pripravnicah treba v verskih in narodnih zadevah. Od vseh strani nam dobajajo britke pritožbe, da krščanski duh pri novošegnih učiteljih očitvidno pojemlje in da se pri njih vidi nekaka nevolja in mrza do slovenskega jezika. Da se zastran tega marsikaj prenaredi, je skrajna potreba in največa sila.

Da je gosp. minister poklical g. dr. Gobanca se ne čudimo; kajti dr. Gobanc je deželni nadzornik ljudskih šol. Temu bi se pa čudili, ako bi gosp. minister k temu shodu ne bil iz drugih dežel poklical tudi takih šolnikov, ki so nam Slovincem prijazni in pravični v verskih in narodnih zadevah. — Ako na to stran ostane pri starem, škoda za ves trud in denar!

Iz Celovca. (Novomešniki.) Že 13 let nismo dobili toliko novih duhovnikov, kakor letos. Dne 18. julija bo namreč deset novomešnikov posvečenih v stolni cerkvi. Nove meše bodo pa peli: č. g. Janez Wagner v Celovci pri Elizabetinkah dne 8. avgusta; č. g. France Kolarič na Krčanjah dne 25. julija; č. g. Karl Jungwirth v Gospej Sveti dne 25. julija; č. g. Miha Asslinger v Št. Martinu pri Belaci 1. avgusta; č. g. Janez Harter v Št. Andražu dne 8. avgusta. Zunaj Koroške vsak v svojem rojstnem kraju pa bojo to

slovesnost obhajali č. g. Franc Marinik, Peter Kogler, Janez Neubauer, Karol Rouss in Anton Weleszig. Bog daj vsem srečo in blagoslov pri častnem poklicu, kterega so si izbrali!

Iz Celovca. (Kje so prošnje za slovenske postave?) Deset slovenskih občin je lani prosilo koroški deželni zbor, naj skrbi, da se jim pošljejo postave tudi v slovenskem jeziku. Deželni zbor je rekel, naj se obrnejo do deželne vlade. Do zdaj pa nismo še nič slišali o kakej takej prošnji. Slovenski župani! ganite se, da ne bojo rekli naši nasprotniki, da vam ni mar za slovensčino in da vam ni šlo od srea, ko ste podpisovali tiste prošnje!

Iz Celovca. (Primate gal!) Kmečki volilni odbor na Prevaljah: Simon Skubel, Janez Herman, Lovr. Osojnik in Jož. Kolenc so v Beljačanki: „Deutsche Allg. Zeitung“ razglasili, da ni res, kar je v št. 37 dne 9. majnika pisala, namreč: da bi bil kdo že narejeni kompromis ali dogovor zastran volitve volilnih mož „imperativ“ to je po nekem ukazu razdril.

Vredništvo je pa k temu razglasu pristavilo: „Da bode „nächstens“ — to je „skorej“ dokazalo, da je vendar skoz in skoz to resnično, kar je časnik pisal.“

Minul je že cel mesec in od „Beljanke“ je na svitlo prišlo že osem števil, obljubljenega dokaza pa vendarle ni. Tako zgorej imenovani štiri poštenjaki stojijo pred celim svetom sramotno — ko lažniki! Oglasite se in primite vrednika, naj zdajci donese obljubljeni dokaz. Ako pa tega noče ali ne more, potem ga pa Vi okličite za lažnika in obrekovalca!

Na obrežji Vrbskega jezera. (Pustite nam naše pravo ime!) V nemškem časniku „Freie Stimmen“ sem bral dopis iz Rožne doline. V tem dopisu se nahajajo prav čudne misli o Koroških Slovencih in o njih besedi ali jeziku. Dopisovatelj trdi, da Koroški Slovenci niso Slovenci ampak vindišarji, da njih beseda ni poseben jezik ampak idijoma ali podnarečje, neka spaka, ki obsega pol nemških in pol slovenskih besed. Ta dopis je res nekdo stlačil iz Salomonskih krogov. Res se ne spleča, s slepcem se prekarjati o barvah; res je škoda za čas in prostor, tako abotne čenčarije zavračati. Vendar hočem nekaj besed napisati najprej o našem pravem imeni, v prihodnjem listu o našem jeziku. Naj vesoljni svet vidi, kdo žali, kdo hujska in kdo mir v deželi kali.

Kdo da so bili prvotni prebivalci na Koroškem, o tem še pravda teče med učenjaki. To pa je dognana resnica, da smo Slovenci že več ko 14—15 sto let na Koroškem, da je naša dežela segala na vse strani daleč čez meje sedanje Koroške in da smo se imenovali Slovenci ali Sloveni. Temu so priče zgodovinarji, starino- in jezikoslovci ne samo slovsanske ampak tudi nemške krvi.

Mi smo torej Slovenci od Pontabla do Doljnega Dravbrega, od Jezerskega do Diekš, od Kuma do Turja. Nikoli se nismo drugači imenovali, kar pričajo starodavne listine, naši stari in sedanji prijatelji in vsi Koroški Slovenci. Mi dobro vemo, da stanujejo naši slovenski bratje po Spodnjem Štajerskem, po Kranjskem, Goriškem, po Istri in drugod, ki govorijo naš jezik, in prebirajo bukve naše Mohorjeve družbe.

Tudi visoka vlada sama priznava, da se mi „Slovence“ imenujemo, naš jezik pa „slovenische Sprache“. Tako ona dela v vseh svojih oznanilih in oklicih, ki se tičejo nas in našega jezika. Z besedo „Vindišar“ nam hočejo ti naši ljubeznivi prijatelji skazovati nekako nevednost, sirovost in zaničevanje, — hočejo nas odcepiti od naših bratov Slovencev po drugih deželah. To pa vganjajo iz gole ljubezni, da bi nas potem „malo peščico“ ložej podjali in pridružili velikej Nemčiji, ki jo mislijo raztegniti do jadranskega morja. Pa verjemite nam, da je k temu tudi naše volje treba: Mi smo mi, Slovenski ljudje, na Koroskem od starodavnih časov doma, in se ne pustimo v lastnej hiši preganjati in zaničevati. Pustite nas pri miru, in pustite nam naše starodavno ime: Mi smo Slovenci! — Prihodnjič nekaj o našem jeziku.

Iz Kanalske doline. (Sirarstvo.) Nekaj imenitnega se kuje in snuje v našej dolini: Nekteri mislijo napraviti sirarsko družbo. Dozdaj so posamezniki delali sir vsak na svojo roko. Pa kaj premore ubožen človek sam? Zjedinjena moč velja in veliko premore. To pričajo Švica, Bohinjska Bistrica in drugi kraji, kjer cele doline in sosesčine delajo z združenimi močmi. Slišim praviti, da so se nekteri može že podali v Celovec, da tam blizo Sent-Jurja pogledajo gosp. Edelmanovo mlekarnico in sirarnico. Volje so menda tudi iti v Bohinjsko Bistrico v ravno ta namen. Prav tako, — le trdno se držite te misli in osnujte tako družbo za celo dolino, podružnico pa vsaka ves za se posebej! Glejte, kako slovi sir, ki ga dela gosp. Rossbacher na svojej Ukovskej planini; že pri več razstavah je dobil pohvalo in okinčanje. Ž njim se pogovarjajte in združite: sreča in slava bode to za celo dolino!

Iz Bistrice v Rožnej dolini. (Nesreča.) 20. junija ob 7mih zvečer se je v fužini 150 centov težko kolo razletelo in razbilo podstrešje in streho 20 metrov daleč in enega delalca ubilo, drugega pa ranilo, 13 drugih se je pa srečno poskrilo. Ubiti je zapustil udovo brez otrok, ranjeni je pa že spet zdrav. Sreča pri tej nesreči je to, da niso delali pri cvežnji. Ko cveženj vlačijo, stoji 10 do 12 delalcev zraven mašine; prej ko ne bi bili kolesni in postrešni kosci vseh 12 ubili. Nekteri menda trdijo, da so to nesrečo zadolžili delalci sami, ker so gotovo zanemarili to ali uno reč, ali so pa le v stanu, to svojo besedo tudi dokazati? Ljudje, skorej vsi brez izjeme, pa pravijo: Tu se kaže Božja roka. Vsi že davno obžalujejo in mrmrajo, da morajo fužinarji v delavnih dneh praznovati, delati pa ob nedeljah in praznikih. Delapusta pred visokimi prazniki ne poznajo nikoli, še na praznik vnebohoda Jezusa Kristusa se je delalo. Den, ko se je zgodila ta velika nesreča, je bila kvaterna nedelja, je bil praznik presvete Trojice, — in delalo se je celi ljubi presveti den! Ljudje obžalujejo to veliko nesrečo in le to Boga prosijo, naj si dotična gospoda ta resni nauk k srci vzeme! — Pa kaj se zgodi? Na veliki praznik presv. Rešnjega telesa, ko so ljudje k procesiji šli, so hišo, kjer ravno fužinski vodja stanuje, krili delalci iz Celovca. — Ljudje so vsi zbegani in ne vejo, kaj bi rekli ali počeli.

Iz Beljaka. (Kar je tebi prav, je tudi meni ljubo), ta pregovor mi je prišel na misel,

ko sem prebiral našo Beljačanko „D. Allg. Ztg.“ V št. 51 od 27. junija namreč obžaluje, da Nemci v Ameriki svoj jezik tako malo spoštujejo in rabijo, vsi le po angleško občujejo. Priporoča torej, naj bi nemški kupčevalci, trgovci in obrtniki tistim firmam ali hišam, od katerih dobivajo svojo robo, dopisovali in si blago in robo naročevali le po nemško. Po takem boju nemškemu jeziku pridobili veliko veljave in prostora, tisočim mladenčem nemške krvi pa pripomagali k dobremu kruhu.

Ta misel je res vse hvale vredna, naj se Nemci ne samo le v Ameriki, temuč po celem svetu ravnajo po njej. Kar pa je Nemcem prav in koristno, je tudi dovoljeno in ljubo ne samo le nam Slovincem, ampak vsem Slovanom. Naj torej vsi Slovani, ki si blago in robo naročujejo pri hišah ktere kolih, naj na vse strani dopisujejo le edino in izključljivo le v svojem slovanskem jeziku: Slovenci slovensko, Srbi srbsko, Čehi češko, Rusi rusko itd. Spoštuj sebe najprej sam, potem te bojo spoštovali tudi drugi!

Iz Velikovca. (Praznik sv. Rešnjega Telesa) obhajali smo tu prav slovesno; vreme je bilo ugodno in je privabilo veliko ljudstva iz okolice v lepo okinčano mesto. Že stara navada je, da na ta dan pridejo prošt iz Tinj in imajo tu veliko mešo in procesijo. (Ljudje pravijo, da dobijo za to mešo 50 gld., pa to ni res, ni koga, da bi jim to dal. Sicer jih gostoljubni g. dekan kakor še več drugih gospodov na obed povabijo, vendar posebnega plačila g. prošt za to sv. opravilo ne dobivljajo.) Sedajni prošt, visokočastiti gosp. Lorenc Serajnik, se prav lepo držijo te stare navade in kakor drugemale prihiteli so tudi letos in nas s svojo nazočnostjo razveselili. Čeravno že blizo 78 let stari, peli so še s krepkim glasom veliko mešo, po sv. meši pa so nesli v dolgej procesiji sv. Rešnje Telo skoz cerkveno ulico na lepo okinčani in z mnogimi lučmi razsvitljeni trg. Tam so se pele čveterne sv. evangelje in od tod je procesija šla v cerkev nazaj. Godeci iz Pliberka so zraven trobili Bogu na čast, možnarji zunaj mesta pa daleč oznanovali lepo slovesnost. Gotovo lepo je bilo gledati tako procesijo; popred šolska mladina s svojimi učitelji, za njo mladenči in odraščeni može, tesarji in mlinarji s svojimi banderi, potem duhovščina s sv. Rešnjim Telesom, za sv. Rešnjim Telesom so šli: Njeg. ekscelencija minister baron Pino, okrajni poglavar plem. Julius Webenau, grajščak baron Šrenk, vladni tajnik Filip Eder in še nekaj drugih gospodov iz mesta. Za njimi so se gnjetile pobožne ženske v dolgej vrsti. Da, lepa je bila procesija, ali še lepši bi mogla biti, ako bi vsi ljudje, ki zunaj vrste postajajo in se ozirajo, v vrsto stopili in molili, in ako bi vsi uradniki, katerih Velikovec precej veliko število ima, procesije se udeležili. Jaz mislim, zavolj tega bi na časti in dobrem imenu nič ne zgubili, ampak le pridobili, saj je lepi izgled omenjenih visokih gospodov vsem se prav dobro dopadel.

Od Drave. (Trojno zlo) tare zraven drugih Mohliško faro. Prvo zlo je, da Mohljani že od treh let sem nimajo lastnega duhovnika. Prosimo in trkamo, pa se nam ne odpré. Razpisujejo se nemške fare kakor mala fara Svine in druge; kakšna je pa z našimi lepimi farami nekdanje la-

boške škofije? V „Miru“ še nismo brali, da bi bile razpisane prelepe Mohličice, vinski Št. Lipš, prijazni Št. Štefan pri Klobasnici, stare Vogrče, sadunosne Apače itd. — Drugo zlo je Mohliška šola, ktero smo s tolikimi stroški postavili, zdaj pa prazna stoji. Prejšnji učitelj je bil, ne vemo za česa del, z otroci in ženo na ulico postavljen, v šoli pa nihče ne stanuje. Morebiti si le miši še pripovedajo od dobrih časov, ko so še drobtinice pobirale, ktere so otrokom od stolov padale. Naj bi se skoraj tukaj nastavlil učitelj, ki bi naše otroke v krščanskem duhu in le v najpotrebnejših rečeh podučeval, in sicer večje dopoldne manjše pa popoldne. Kakšno šolo mi hočemo in želimo, smo povedali v prošnji, ktero smo z drugimi Slovenci vred podpisali in visokemu državnemu zboru na Dunaj odposlali. — Tretje zlo so nam prinesli „barabe“. Tako namreč ljudstvo imenuje voznike in ljudi, ki na Dravi delajo. Tako se kličejo tudi med seboj. Sanjalo se nam je, da pride za nas zlati čas, v katerem bomo to staro in svojeglavno „fravo“ v nove struge poganjali, pa, oh! bile so le sanje. Mnogo denarja se poizgubi v nekterih globokih žepih, mnogo ga roma v tuje dežele, posebno na Laško, ali pa se potopi v žganji, ktero najemniki sleherni dan delavcem donšajo in s toliko sladkimi besedami ponujajo, da bi res moral človek pravcati sv. Janez Krstnik biti, da v tako velikej skušnjavi ne bi padel. Kaj pa nam domačinom ostaja? — Hude razvade, kterih poprej nismo poznali, še večja razuzdanost naše od tujcev pohujšane mladine, truma beračev in nezakonskih otrok, pohabljena živina, polomljeni vozovi, zadolžene hiše, pohojena polja in raztrgana cesta. — Naj bi se za vravnanje Drave dovoljeni denar na kapital naložil, kako zdatno bi se z njegovimi obrestmi pomagalo vsem, ki bi bili slučajno od povodnje poškodovani. In izostala bi za nas Dravec nova večja (davek). Tudi bi se s tem denarjem lahko pokupil ves svet, ki je nevarnosti vode izpostavljen, in še ostalo bi denarja. Tako sodim po svojej priprostej pameti davkoplačevalec pri Dravi, ki sem tudi Dravec, „baraba“ pa nočem biti.

Iz Možice. (O našej cerkvi.) Hvale in časti vredni so naš gospod župnik, ker so tako vneti za čast božjo in lepoto cerkve. Veliko reči so že pripravili k cerkvi. Zdaj so prišli slikarji, ki bodo cerkev slikali, ko so gospod na leci oznanili, da jo bodo pustili zmalati in da to farmane nič ne bo stalo, ker imajo že v cerkvenej kasi dovolj prihranjenega denarja; se je pa oglasil nek dobrotnik Anton Potočnik prevžitnik ter rekel, da naj cerkveno kaso koj pri miru pusté; da bo že on vse stroške plačal. Mi vsi farmani smo tega prav veseli, da imamo tako vnetega in zvestega dušnega pastirja. Bog jih nam še mnogo let ohrani!

Iz Podjunske doline. (Ali je to prav?) Tako sem že v 4. številki letošnjega „Mira“ pral, — danes moram pa spet prašati ravno tako. Č. k. okrajni šolski svet v Velikovci je 12. junija 1886 št. 2069 razpisal dve službi na ljudskej šoli v Velikovci. V razpisu se ne tirja, da morajo prosilci za te službi znati tudi slovenski! Leta 1885 je v imenovanj šoli bilo okoli 500 otrok, med njimi pa 280 slovenskih, toraj več ko polovica! Zdaj pa čujte: Po celej tej šoli pa otroci

slovenskih črk še vidijo ne! Slišimo, da imajo gg. kateheti pri krščanskem nauku strašanske križe. Ni čuda, da se je eden gg. katehetov zavoljo tega britko pritožil clo pri c. k. deželnem šolskem sovetu. Prosil je, naj se v Velikovskej šoli slovenski otroci učijo tudi slovenski brati, — vendar se mu je menda vse odbilo, češ: Velikovska šola je bila od nekada nemška, bukve v tej šoli so vse le nemške in tako je šola uravnana po §. 6 državne šolske postave. Za božjo voljo koliko reči, ki so bile narobe in napačno osnovane, se je prenaradilo! Ali § 19 temeljnih postav 21. dec. 1867, — § 1 državne šolske postave 14. maja 1869, — § 51 ministerskega ukaza od 20. avg. 1870, ali ti paragrafi niso tudi v veljavi? Ali § 6 ne pravi, da se podučni jezik odločuje v mejah, ktere stavijo druge postave? Ali ni razsodila ravno tako c. k. najviša državna sodnja 25. aprila 1877 in 20. junija 1881? Ako je c. k. deželni šolski svet res odbil gorej omenjeno pritožbo g. kateheta, kaj bi le kaj bilo, ako bi ta rodoljubni gospod poskusil svojo srečo pri visokem ministerstvu, in — ako treba — pri najvišej državnej sodnji na Dunaji? Bog pomagaj!

Iz Medgorij. (Cerkev. Šola.) Na veselem hribu stoji Medgorska cerkev. Kakor prijazna od zunaj, tako lepa je tudi od znotraj. Pa nekaj se mi ne dopade. Ko so bili še g. Jur Drobivnik za učitelja, so otroci vsako nedeljo stali pred oltarjem in lepo pobožno molili. Zdaj se pa na koru cukajo in tepejo, da ne vejo, kdaj meša mine. Kedar so šli otroci iz šole, pozdravljali so vsacega lepo z besedami „hvaljen bodi Jezus Kristus!“ Zdaj imajo pa take pogovore, da jih prej še pri odrasčenih nisem nikoli slišal.

Tudi to moram pokarati, da v cerkvi ženske zasedejo vse možke klopi, in marsikteri sivi starček mora ves čas stati, ker se mu nobena ne vmakne.

Iz Borovelj. (Kaj je z našo železnico?) Ko je „Mir“ pisal: „ne volite Ghona, on se ne bo poganjal za Ljubeljsko železnico, ampak za Turijsko, to je pokazal že v deželnem zboru“, — takrat so Borovčiki z glavami odmajevali in govorili: „To ni res, „Mir“ le zavoljo volitve piše proti Ghonu.“ Med tem sem pa dobil stenografične zapisnike deželnega zbora in sem tem nevernim Tomažem črno na belem pokazal, da je res tako. Zdaj naj ga le imajo svojega Ghona, za našo železnico se pa on ne bo potegnil. Morda se nas usmili pa kak drugi poslanec. Kranjski poslanci so vsi za Ljubeljsko črto.

Iz Strojne pri Prevaljah. (Cerkveno lepšanje.) Nedavno sem bil v Št. Danjelu. Prav veselilo me je videti, koliko tam storiijo za čast hiše Božje. Postavili so lepo cerkev, pa tudi od znotraj jo pridno lepšajo in čedijo. Že prejšnji fajmošter č. g. Škerbine so skrbeli za to, da so cerkev popolnoma plačali. Tudi so napravili tako lep Božji grob, da v bližini ni tacega. Priskrbeli pa so še več lepih reči za cerkev. Za postranska oltarja zdaj lepo skerbijo za enega fanti, za drugega dekleta.

Iz Črne. (Andrej Petek †.) Kvaterno sredo 16. t. m. pokopali smo blagega moža Andreja Petka po domače Pongračiča. Rajni je bil čez 20 let cerkveni ključar ali cehmošter in trudil se

je mnogo za našo farno cerkev. Ko je l. 1862 naša vas in cerkev pogorela, tedaj je rajni Andrej veliko storil in daroval ter mnogo potov storil v daljne kraje pobirat milodarov, da je pripomogel k pozidanju naše nove cerkve. Storil je pa to vrli poštenjak le v čast Božjo in v prid sedaj že zelo ubožanim farmanom. Tudi ograjo in pa mrtvašnico na sedajnem novem pokopališču, na katerem njegovo truplo čaka veselega vstajenja, je on oskrbel in največ z lastnimi rokami dodelal. „Blagor mrtvim, ki v Gospodu umrjejo, kajti njih dela grejo za njimi!“ Temu izreku sv. pisma dostavil je č. g. govornik na grobu naslednje besede: „Ja zares, blagor Tebi, vrli in prezgodaj nam umrli Andrej! ki si bil skrben gospodar svoje hiše, zvest tovariš svoje žalujoče žene, dober oče svojih zdaj zapuščenih otrok, postrežljiv in miroljuben sosed, posebno pa velik dobrotnik naše fare.“

Iz Prevalj. (Lišp v Božjo čest.) Hvale vredno je to, da se najdejo še ljudje, ki skrbijo za lepoto hiše Božje. Žene so popravile stranski oltar. Roženkranska bratovščina je kupila za 200 goldinarjev lepo podobo Marije od rožnega venca. Fantje pa so kupili lepo bandero za 250 gld. Tudi bratovščina naše ljube Gospe kupila je lepo Marijno podobo za 100 gld. Zdaj bi bilo potrebno še novo bandero za zakonske može. Ko bi dal vsak le 1 gld., pa bi se dobilo lepo bandero.

Iz Kotmirske okolice. (Šolske težave. Vreme.) Kakor v več krajih, tako jih je tudi pri nas veliko podpisalo prošnjo za katoliško, slovensko in šestletno šolo. Saj vsak lahko spozna, kaj terpijo mali otroci, ako se jim že v tako mladih letih ubija nemščina v glavo, akoravno še svoje slovenščine ne zastopijo dobro. Kaj bo tak šestleten otrok družega poznal, ko samo tiste reči, ki jih vsak dan okoli sebe vidi. Je pa še dosti drugih reči na svetu, ki jih ne pozna, in tudi o teh mora kaj slišati, da bo kaj vedel. Da mu bo pa kaj v glavo šlo, povedati se mu mora vse v maternem jeziku, ktereга vsaj toliko zna, kolikor se od takega otroka pričakovati zamore. Še večja težava, posebno za uboge stariše, katerih se pri nas ne menjka, je osemletna šola. Še jesti včasih nemajo kaj, pa morajo otrokom kupovati bukve, obleko in živež. 13 do 14 leten otrok kake revne udove bi se že lahko sam preživel, ko bi šel za pastirja ali kaj tacega. Zdaj pa takih noben gospodar ne vzeme, ker jih ne sme rabiti za delo, ampak v šolo jih mora pošiljati, če noče biti kaznovan. Naši liberalci in „fortšritlerji“ pa vsega tega nočejo videti. Oni trdijo le zmirom to, kar jim Celovski liberalci natrobijo na ušesa. Podpisali so prošnjo, naj ostane v šolah vse pri starem. Sreča je, da so po drugih deželah ljudje bolj pametni. Od vseh strani se sliši, da niso zadovoljni s sedajno šolo, in gotovo bo prišlo do tega, da se šolske postave čisto predelajo, naj se tudi koroški liberalci na glavo postavijo.

Letina bo letos slaba. Kar je mraz pustil, je pa suša pomorila. Mrve (krme) bo prav malo. Živine ne bo s čim rediti, zato se zdaj pridno in dober kup prodaja. Kje bomo pa gnoj jemali, če živine ne bo? Za nas kmete so zdaj res žalostni časi!

Iz Možice. (Razposajena mladina.) Čeravno je sveto leto, vendar se nekteri naših fantov

za to nič ne zmenijo. Nekteri še ob nedeljah ne grejo k Božjej službi; rajši spravijo se v kako gostilno in pijejo šnops, da so že dopoldne pijani. Po noči pa vekajo okoli voglov in pojejo nespodobne pesmi. Belo nedeljo so posestnici Kuharci potrutili vsa okna s kamni. Dva kamna sta priletela na postelj, kjer gospa spi. To dela vse brezverni duh in nesrečno žganje.

Gospod Rieger se je prestavil iz Možice, in mi vsi mu želimo srečen pot!

Iz Kranja. (Slovensko bralno društvo.) Ker že dolgo časa nobeden ni pisal, sprejmi dragi „Mir“ tudi nekaj iz Kranja. Ustanovilo se je tukaj mesca maja „slovensko bralno društvo“, v ta namen, da se budi naš narod, da se podučuje in izobražuje slovenska mladina. Gojilo se bo tudi petje, kar bo za ude tega društva še posebno veselje. Želeti bi bilo, da bi se število udov zmiraj množilo in da bi društvo dobro napredovalo.

Od Črnega Vrha nad Idrijo. (Prijetni gostje.) Dne 23. maja počastilo nas je s svojim pohodom Idrijsko bralno ob enem pevsko društvo. Bilo je 28 izvrstnih pevcev in še nekoliko drugih izletnikov. Odlikoval med njimi se je posebno č. g. Vončina s svojim govorom; on je predsednik bralnega društva.

Veliko peto sv. mašo obhajali so domači čast. gosp. Anton Domicelli, ginljivo bilo je čuti njih veličasten glas pri pevanju latinske sv. maše. Slovesnost bila je tim večja, ker so se Idrijski pevci prav vrlo v cerkvi ponesli. Po maši bili so v gostilni g. Jurja Lampeta, kjer je bila navzoča č. duhovščina in g. učitelj Pipan. Tudi tam so navdušeno prepevali slovenske pesmi, med drugimi se je posebno čarobno odmevalo „Jadransko morje“.

Preurno je pri pivu potekel odločeni čas. Iskreno zahvalo izrekamo tedaj vsim skupaj; dan 23. maja pa bomo ohranili v zlatem spominu. Živelo Idrijsko bralno društvo!

Iz Noršinec na Štajerskem. (Sadni drevo-redi.) Lepa je poletni čas senčnata cesta, obdana z drevesi, v katerih tice prepevajo; hudo pripeka pa solnce na odprto cesto; popotnik ne najde nikjer hladilne sence. Med drevoredi pa je tudi velik razloček. Najslabši je jagnjetov drevored. Iz daljave je lep videti, sence pa ne daje skor nobene; če se tako drevo podere, ni za nobeno rabo. Divji kostanj daje lepo senco; še veličastnejši je drevored iz samih starih lip. O lipinem cvetu najdejo čebele dosti zlahnega medu. Še bolj koristni pa so sadni drevoredi. N. pr. hruške lepo zrastejo, dajejo lepo senco, ob enem pa v dobri letini tudi dosti sadja. Češki deželni zbor je sklenil postaviti, naj občine skrbijo za to, da se ob cestah sadje nasadi namesto družega drevja. Ali bi ne bila taka postava koristna tudi za naše kraje?

Kaj dela politika.

Dobili smo novega kupčijskega ministra. To je markiz Bakehem, ki je bil dozdej deželni predsednik v Šleziji. Nič se prav ne ve, kako si on Avstrijo uravnano želi; menda ne bo krop, ne voda. Šleziški Slovani niso bili nič kaj

zadovoljni ž njim. — Na Dunaji so ustanovili katoliško šolsko društvo. Liberalnim šulferajnarjem to ni po volji. — V Solnogradu se v kratkem snidejo nekteri veljavni katoliški možje, da se pogovoré, kako ustanoviti katoliško veliko šolo (vseučilišče). — V Tržaški okolici pripravljajo se Slovenci na velik tabor, če ga jim gospodstva dovoli.

Pravijo, da se Turek pripravlja na vojsko zoper Rusa. Na tihem se pripravljajo pa tudi Nemci in Francozi. Kaj prida nemamo pričakovati. — Bolgari iščejo 100 milijonov na posodo. Pravijo, da jih potrebujejo za železnice; menda bojo pa tudi nekaj novih pušk potrebovali. Rus je hud na nje. — Na Francozkem so iz dežele pregnali vse prince; bojijo se, da bi se jim kateri ne usilil za kralja ali cesarja. — Na Angležkem imajo zdaj volitve.

Gospodarske stvari.

Kako narejati kislo zelje.

Razni kapus ali zelje ima v sebi mnogo redivnih tvarin, zlasti beljakovine in vrhu tega še cukra in drugih tečnih snovi. Zrezano zelje in soljeno ter lepo v kad stlačeno začne kisati se med mlečno-kiselnatim vrenjem. Vsled tega dobi zelje svoj prijetni duh in okus ter je sploh zatem v človeškem životu lažje prebaviti.

Noveji čas začeli so nekateri pisatelji trditi, da je nesoljeno zelje okusniše. Toliko je pa resnično, da nesoljeno zelje dobro kisa in rahlo postane. Je li tudi tako trpežno, kakor soljeno, to je pa še nerešeno vprašanje. Misliti se že more, da je kislina v zelji dosti močna braniti gnijjenje. Toda svetovati je, da se po lastnih izkušnjah v majhnem prepričamo. Ako izkušnje ugajajo, le tedaj je svetovati nesoljeno zelje v kadi tlačiti. Preveč soliti vsekako ne kaže, ker vsled tega postane zelje trdo in žilavo; na 60 srednjih zelnih glav zadostuje en funt soli.

Zelje se mora hitro, ko je z zelnika dobimo, zrezati, ko so peresa še sočnata. Tako zelje se daje hitreje kuhati, je bolj mehko pa tudi okusno. Reže se naj mogoče drobno in dolgo, s soljo potroša in v kad vlaga s pešico ter potlači. Tudi kad moramo poprej nekoliko s soljo natrositi. Teptati in tlačiti s pehi ali pestmi, to ne kaže, ker rezanice se pretrgajo in zelje izgubi svojo lepoto. Z nogami terptati je gabno, čeravno je navadno. Vsekako pa treba zelje dobro stlačiti in vse votlinice morajo namesto zraka biti s soljo napolnjene.

Po nekod devljejo plastoma med zelje cele grozde, majhna jabelka Borsdorferce ali mašanceljne, kar mu daje posebno dober okus. Drugi vlagajo kumiča, koprea, nestolčenih brinjevih jagod.

Nove kadi treba dobro izmiti, da ne dišijo po lesovini. Dalje treba jih z jesihom vribati ali s kvasom pomazati, ker zelje tako hitreje in bolje godni. Najbolje kadi za zelje so vinski sodi, kjer je bilo poprej belo vino, sodi po rudečem vinu rabljeni za zelje dajo temu grdo rujavo barvo. Stare kadi treba, preden novo zelje vlagamo, skrbno izmivati in s kropom izpirati. Preveč ukisane kadi

dajo zelju neprijeten okus, kakoršnega ima prestaro in zaležano zelje. Nekateri kadi so vendar premalo ukisane in se toraj zelje v njih tudi neče kisati. Tukaj pomagamo, če nekaj vinskega jesiha ali vina pomešanega s soljo in kvasom na zelje nalijemo. Večje kadi dajejo boljše zelje, kakor majhne. Ondi se namreč ukisavanje godi pravilneje ter nareja trpežnejše zelje.

Časih hoče nam zelje spriditi se. Nareja se klobuk samega smradljivega plesnja. Zelje začne dobivati duh po plesnivcu. Pomaga se, če na vodo, ki stoji vrhka zelja v kadi, vlijemo 1 masele žganjice. To se ponovi vsakokrat, kedar zelje izjemljemo. Navadno zadostuje 4krat. Vsled tega dobi zelje prijeten okus po vinu, ter se da dalje časa ohraniti.

„Slov. Gosp.“

Za poduk in kratek čas.

Mačji grad.

(Koroška pravljica.)

(Konec.)

Zjutraj na vse zgodaj je prišel stari služabnik in je rekel vandrovcem: „Plava mačka, naša gospa, zahteva od vaji za prenočevanje samo to, da si pustita prostovoljno glave odsekati.“ — „Kaj, glave odsekati!“ zavpijeta žnidarja vsa blede. „Tako je in nič drugače“, reče služabnik mirno, „če le strah premagata, ne bo se vama nič zgodilo in še bogata bota.“ Zdaj sta začela žnidarja premišljevati, kajti bogata bi bila kaj rada. „Poskusiva svojo srečo!“ reče starejši. Potem ju pelje služabnik na dvorišče.

Tam so bile zbrane že vse lisice in mačke. Plava mačka je sedela na tronu. Žnidarja sta morala v pesek poklekniti. Ko pa pride rabelj v rudeči suknji in z veliko sekuro v roci, sta se žnidarja tako prestrašila, da sta oba omedlela. Ko prideta spet k zavesti, sta se najprej pošlatala za glavo, če se še vrata drži. Bila sta oba zdrava. In ko pogledata okoli sebe, ni bilo videti nobene mačke, ne lisice; ampak dvorišče je bilo polno ljudi. Tam na tronu, kjer je bila prej plava mačka, sedela je zdaj žlahtna gospa in govorila je žnidarjema tako besedo: „Vidva sta nas vse odresila. Enkrat sem pustila dva vandrovcia po nedolžnem ob glavo djati. Preklela pa sta nas tako, da smo bili vsi v mačke in lisice spremenjeni; in v tej živalskeji podobi smo morali ostati tako dolgo, dokler si dva vandrovcia ne data prostovoljno glave odsekati. Veliko jih je bilo že tukaj, pa nobeden se ni podal v to, kakor vidva. Zdaj bota pa prejela dobro plačilo.“ Na to je dala žnidarjema toliko cekinov, da sta imela za celo življenje dosti denarja. Vsa vesela sta šla iz Mačjega grada.

Smešničar.

Nekje so gosp. župnik (fajmošter) pripovedovali z lece, kako je Kristus s petimi hlebi natisil 5000 ljudi. Neki krojač (žnidar) pa je z glavo majal, ker tega ni hotel verjeti. Zunaj cerkve ga gospod župnik prašajo, če tega res ne verjame. Krojač reče, da to ni mogoče. „Zakaj bi ne bilo

mogoče“, rečejo župnik; „ali niste slišali brati, da je bilo na tistem kraju veliko trave. Taki osli, kakor ste vi, so pač travo jedli!“

Kaj je novega križem sveta?

Na Koroškem. Posestniki okoli Celovca se pritožujejo, da jim je velika nadloga, ker morajo vojake-konjike jemati v stanovanje. S temi malimi krajcarji odškodnine jim ni dosti pomagano. Treba bi res bilo, da se v Celovcu zida velika kosarna za konjike. — Pri Brnci blizu Rekarje vesi je strela treščila v dve ženski, pa ji ni ubila, ampak le omamila. — V nemškem Bleibergu so našli nekega delavca utopljenega. Ker je imel žile prerezane, misli se, da si jih je sam prerezal in potem v vodo skočil. — V Velikovcu so padli trije kmetje z voza in so se močno poškodovali. — Zlato poroko sta imela kmet in kmetica v Baldramsdorfu. On je 82, ona pa 73 let stara. — Od Zilske Bistrice prejeli smo zahvalo vsem tistim, ki so kaj dali ali pripomogli, da so se pobirali darovi za pogorelo Bistriško cerkev. Zahvalo prinesemo prihodnjič. — Gosp. sodnijski pristav Perko je prestavljen iz Velikoveca v Žužemberk na Kranjsko. — Spomin na bitko pri Kustoci so naši koroški vojaki slovesno obhajali. Dopoldne je bila Božja služba in parada, popoldne pa veselica na Križnej gori. — Grajščino Harbach pri Celovcu so bratje Punčartovi prodali grofu Westburgu. — V Kočanah, kjer Zilo ravna kaznenci z ljubljanskega Grada, ušel je kaznec Anton Zdravje. Žandarji so ga pa kmalo vjeli na planini. Sicer se pa kaznjenci prav lepo obnašajo.

Na Kranjskem. V Ljubljani je bil na god ssv. Cirila in Metoda glavni zbor šolske družbe ssv. Cirila in Metoda. Kaj več o tem poročamo prihodnjič. — Na čast pokojnemu pisatelju dr. Jak. Zupanu bo pisateljsko društvo uzidalo spominsko ploščo, na njegovem domu blizu Brda. To se bo slovesno godilo jutri 11. julija. — V Novem mestu je umrl prof. č. g. P. Rafael Klemenčič. — V Dolenjskih Toplicah je bilo meseca maja 207 gostov.

* Banka „Slavija“ poslala nam je ravno-kar svoje poslovno poročilo za leto 1885. Iz njega posnemamo, da je imela dne 31. decembra preteklega leta 201.731 členov in 6,410.570 gld. 61 kr. imetka. Njene rezervne in poroštvene zaklade znašale so 6,584.646 gld. 8 kr. Dobička bilo je 228.475 gld. 99 kr. Od tega dobička naklonila se je raznim narodnim zavodom českim in slovenskim 3000 gld. podpore. 7000 gld. določilo se je za napravo posebne zaklade za kurzne razlike, ostanek pa razdelil med društvenike. Skupni dohodki lanskega leta znašali so 2,030.294 gld. 21 kr. — Iz tega kratkega posnetka obširnega poslovnega poročila je razvidno, kako sijajno napreduje banka „Slavija“. Postala je že največji denarni zavod slovanski v naši državi. Upamo, da bode trajen ta napredek in da nam uspešni razvoj „Slavije“ dokazuje, da bodo za nas Slovane tudi v političnih ozirih nastali kmalu vselej časi. — Naj nam bode konečno dovoljeno še v dokaz tega, kako „Slavija“ vrši postavljeno si nalogo, omeniti, da je ves čas svojega obstoja

— torej od leta 1868 do konca leta 1885 — izplačala za škode že ogromno svoto 10,593.818 gld. 57 kr.

Na Štajerskem. Po nekaterih krajih naredila je slana veliko škodo. — Okoli Št. Jurja na Taboru je bil tak vihar, da je strehe in kozolce podiral in drevesa ruval. — V hosti pri sv. Lenartu je neki hlapec zadušil deklo Marijo Čeh. — V Kozjem je neka dekla umorila svojega novorojenega otroka.

Na Primorskem. Okoli Gorice napravila je toča veliko škodo. — „Jur s pušo“, ki ga je rajni Dolinar v Trstu izdajal, izhajal bo odslej v Gorici. — V Tinjansko cerkev pri Paznu je strela treščila med sv. mešo. Vrgla je blizu 100 ljudi na tla, pa vender nobeden ni mrtev ostal. — V Gorici je umrl najstarejši duhovnik Goriške nadškofije, č. g. Jakob Jerič, 92 let star. — Bere se, da jih je v Trstu že pet umrlo za kolero.

Duhovniške spremembe v Krški škofiji.

Č. g. Konstantin vitez Steinberg, dozdam provizor v Svincu, pride za kaplana v Pusarnico.

Za pogorelece na Vratah so darovali:

	prenos 66 gld. 20 kr.
Č. g. župnik in duh. svetovalec	
B. Smeriečnik v Celovcu	5 „ — „
Neimenovan duhovnik	1 „ — „
	72 gld. 20 kr.

Franc Rudholzer, urar v Celovcu na Leonove bukvarne, prodaja in popravlja vsake sorte zlate in srebrne žepne ure, drage ali dober kup, kakor kdo želi; potem ure na stene v izbah in za kuhinje. Zaloga je zmirom velika, da si vsak izbere, kar mu dopade. — Ure se popravljajo po ceni in dobro.

Dobro vino z Janžkega Vrha od let 1879, 1883 in 1884 je na prodaj, vsega 20 startinjakov. Več pove vredništvo „Mira“.

Službo občinskega tajnika išče mož nemškega in slovenskega uradovanja dobro vaje, ker je že 17 let opravljal to službo in ima dobra spričevala. Ime pove vredništvo „Mira“.

Gostilničarjem in zasebnikom

uljudno naznanjam, da sem od nekega imenitnega vinogradnika na Dolenjem Avstrijskem prevzel v razprodajo veliko zalogo nepokvarjenih, dobro preležanih, čistih avstrijskih vin iz gorovja in iz doline. Postrežem lahko z vsakovrstnim belim vinom, kakor Retzer, Mailberger, Markersdorfer; pa tudi z rudečim, kakor Matzner in Burgunder. Vse prav dobro, staro blago in dober kup; pa le v sodih na vedre in polovnjake.

F. Terdina,

trgovec v Celovcu, Villacher Strasse 1.

Da je vino natorno, za to dober stojim.

Zahvala in priporočilo.

Podpisani posestnik že nad 70 let v Celovci obstoječega

„HOTELA SANDWIRTH“

zahvaljuje se udano mnogobrojnim častitim gostom za dosedanji blagovoljni obisk in od mnogih strani skazano zaupanje; hkratu prosi se za daljni obisk p. n. potujoče občinstvo in preč. duhovščina, za kar se bo prizadeval častitim obiskovalcem postreči najboljše in najsolidnejše s **sobami, jedili in pijačami.** Poletne mesece je odprt poleg hotela jeden **najlepših in največih vrtov mesta z velikim salonom,** kjer se pri vsakem vremenu častitim obiskovalcem v vsakem oziru pazno in cenó postreže.

Zlasti pa opozarja podpisani na dobro preskrbljeno **zalogo najboljših, pristnih in nepokvarjenih pijač, avstrijskih, tirolskih in silherskih vin, najfinejega Reinighauser-jevoga piva.** Gorka in mrzla jedila ob vsakem dnevnem času.

Lastni omnibus je pri prihodu vsakega vlaka na razpolaganje.

Z velespoštovanjem

G. Simon,

posestnik „hôtela Sandwirth“ v Celovci.

Nova zaloga slovenskih molitvenih knjig!

Podpisano največje založništvo nemških molitvenih knjig je prevzelo v zadnjem času tudi založništvo slovenskih molitvenih knjig in je že dalo na svetlo osem različnih molitvenikov, katere so spisali najbolj sloveči slovenski duhovni pisatelji.

Mnogo tisuč slovenskih knjig razne vsebine in zunanje dragocenosti imamo že zdaj na razpolaganje.

Opiraje se na svoje staroslavno in največje založništvo nemških molitvenih knjig in na lastno največje knjigovestvo s pomočjo strojev in ker smo si že pridobili za svoje podvzette več najboljših slovenskih duhovnih pisateljev, nam je mogoče, da prekوسimo ne samo po vsebini, temveč posebno po zunajnosti molitvenih knjig vse dosedanje slovenske založnike molitvenikov.

Konečno izjavljamo, da prodajamo slovenske molitvene knjige najbolj različne vsebine in od najbolj finega vezanja za 15 odstotkov ceneje kot katerikoli prejšnji slovenski knjigotržec.

Upajoč, da se naše koristno in reelno podvzette povzdigne v kratkem na najvišjo stopinjo, vabimo slavno slovensko občinstvo in knjigotržce k nakupu naših v vsakem obziru dovršenih molitvenih knjig.

Z odličnim spoštovanjem

Ignacij Knitel,

veliki založnik nemških in slovenskih molitvenih knjig v In s b r u k u.

Za ude bratovščine večnega počestevanja svetega Rešnjega Telesa in za tiste, ki prvo sv. obhajilo opravljajo itd. je priporočljiva molitvena knjiga.

Kruh nebeški

ali

navod pobožno moliti in častiti presv. Rešnje Telo s trojno mašo in drugimi navadnimi molitvami. Spisal **Janez Zupančič,** župnik. Tretji zopet pomnoženi in zlepšani natis. Izdajanje knjige „Kruh nebeški“ ima dvojen namen, in sicer v prvi vrsti razširjanje dobre v resnici priporočanja vredne knjige, v povzdigo pobožnosti do najsvetejšega zakramenta; v drugi vrsti je pa čisti dobiček odločen v podporo dobrodelnemu „Vincencijevemu društvu“. Knjiga je popoln molitvenik za vsakega kristijana in se odlikuje posebno z bogato zbirko spodbudnih molitev na čast presvetega Rešnjega Telesa. — Novi natis obsega tudi „Šestnedeljsko pobožnost sv. Alojzija.“

Cena je knjigi vezanej v pol usnji 70 kr.; vse v usnji 90 kr., v usnji z zlato obrezo 1 gld. 20 kr.

„Katoliška Bukvarna v Ljubljani,“
stolni trg. št. 6.

Loterijske srečke

od 3. julija.

Line 31 63 48 65 85

Trst 42 89 73 44 82

Tržna cena v Celovcu.

Ime blaga	na birne		na hektolitre	
	gld.	kr.	gld.	kr.
pšenica	5	70	7	10
rž	4	70	5	70
ječmen	4	20	5	30
oves	2	70	3	30
hejda	3	30	4	80
tursica	4	50	5	70
pšeno	7	—	8	70
proso	—	—	—	—
grah	5	20	6	—
leča	—	—	—	—
fižol	5	40	7	50
krompir	1	25	1	50
			na kilo	
			gld.	kr.
goveje meso			—	58
telečeje meso			—	60
svinjsko meso			—	62
koštrunovo			—	44
maslo			1	—
puter			—	94
prekajen špeh			—	70
frišen špeh			—	56
mast			—	60
100 kil sena			4	20
100 kil slame			4	20
100 kil deteljnega semena			39	—